

УПУСТВО
о врстама, начину и роковима за одређивање бирачких мјеста

Sarajevo, maj 2024. godine

Na osnovu člana 2.9 stav (1) tačka 2. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24) i člana 18. Poslovnika Centralne izborne komisije BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 32/23, Prečišćeni tekst), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 20. sjednici, održanoj 03.05.2024. godine, donijela

U P U T S T V O o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mesta

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE

Član 1. (Predmet)

Uputstvom o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mesta (u daljem tekstu: Uputstvo) utvrđuju se vrste biračkih mesta, te način i rokovi za određivanje biračkih mesta (član 5.2 stav (1), 5.12 stav (1) i (2) i 5.18 stav (1) Izbornog zakona BiH).

Član 2. (Biračko mjesto - član 5.2 Izbornog zakona BiH)

Pored biračkog mesta iz člana 5.2 stav (4) Izbornog zakona BiH, ovim Uputstvom, definira se i biračko mjesto u diplomatsko - konzularnom predstavništvu BiH (u daljem tekstu: DKP BiH).

POGLAVLJE II. VRSTE I NAČIN ODREĐIVANJA BIRAČKIH MJESTA

Član 3. (Vrste biračkih mesta - član 5.12 stav (1) i (2) i član 5.18 stav (1) Izbornog zakona BiH)

(1) Biračka mjesta određuje općinska izborna komisija, a Centralna izborna komisija BiH određuje biračko mjesto u DKP-u BiH, gdje svoje biračko pravo mogu ostvariti birači koji su upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje izvan Bosne i Hercegovine za glasanje u DKP-u BiH.

(2) Izborne komisije, u pravilu, formiraju tri tipa biračkih mesta, i to:

- a) *redovna biračka mjesta*, na kojima biračko pravo ostvaruju birači koji glasaju za osnovnu izbornu jedinicu trenutnog prebivališta/boravišta;
- b) *biračka mjesta za glasanje u odsustvu*, na kojima biračko pravo ostvaruju raseljena lica kod kojih se osnovna izborna jedinica za koju glasaju razlikuje od osnovne izborne jedinice trenutnog boravišta, i
- c) *biračko mjesto za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima*, na kojima biračko pravo mogu ostvariti birači koji su upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje izvan BiH, a na dan održavanja izbora zateknu se u zemlji, kao i redovni birači koji se ne nalaze na zaključenom izvodu iz Centralnog biračkog spiska, a posjeduju važeći identifikacioni dokument iz člana 5.12 Izbornog zakona BiH i potvrdu o mjestu prebivališta, odnosno dokaz o entitetskom državljanstvu za glasanje u Brčko distriktu BiH.

(3) Biračka mjesta iz stava (2) ovog člana, izborne komisije formiraju putem računarskog programa „Pasivna registracija birača“, u skladu sa članom 8, 9. i 10. ovog Uputstva.

(4) Nakon postupka iz stava (3) ovog člana, izborne komisije posebnom odlukom i uz konsultacije sa Centralnom izbornom komisijom BiH, određuju biračka mjesta za provođenje izbora u Bosni i Hercegovini.

(5) Općinska izborna komisija prilikom određivanja biračkih mjesta iz stava (4) ovog člana, može odrediti i kombinovano biračko mjesto. Kombinovano biračko mjesto je spoj dva ili tri biračka mjesta iz stava (2) ovog člana, za koje je nadležan jedan birački odbor. Općinska izborna komisija može odrediti kombinovano biračko mjesto na način da jedno biračko mjesto bude spoj biračkih mjesta:

- a) iz stava (2) tačka b) i tačka c);
- b) iz stava (2) tačka a) i tačka c);
- c) iz stava (2) tačka a) i tačka b) i tačka c)

Član 4. (Označavanje biračkih mjesta)

(1) Biračka mjesta označavaju se u zavisnosti od tipa kojem pripadaju na sljedeći način:

a) Redovna biračka mjesta:

- 1) pripadajući kod općine (001-199), oznaka entiteta (A i B), redni broj biračkog mesta (001-499),
- 2) pripadajući kod izborne jedinice Brčko distrikt BiH (200C) i redni broj biračkog mesta (001-499),
- 3) naziv biračkog mesta koji može odgovarati nazivu naselja ili mjesne zajednice u kojoj se biračko mjesto nalazi. Svako biračko mjesto mora imati različit naziv (npr. biračko mjesto 133A001 Sokolje 1, 133A002 Sokolje 2).
- 4) Redovno biračko mjesto rednog broja 000 je redovno biračko mjesto na kome svoje biračko pravo ostvaruju birači koji imaju status raseljenog lica i koji su se izjasnili da žele da glasaju lično u općini prebivališta iz 1991 godine, kao i državljanin BiH koji ima status izbjeglog lica ukoliko se nije registrirao za glasanje izvan BiH. Redovno biračko mjesto rednog broja 000 se u pravilu pridružuje drugom redovnom biračkom mestu u toj osnovnoj izbornoj jedinici koje je blizu sjedišta općinske izborne komisije, osim ako općinska izborna komisija ne odluči da zbog velikog broja birača na tom biračkom mestu to biračko mjesto ostane samostalno i ne pridružuje se ni jednom redovnom biračkom mestu.

b) Biračka mjesta za glasanje u odsustvu:

- 1) pripadajući kod općine (001-200), oznaka entiteta ili Brčko distrikta BiH (A, B, C), redni broj biračkog mesta (501-599).

c) Biračka mjesta ovlaštena za izdavanje nepotvrđenih glasačkih listića:

- 1) pripadajući kod općine (001-200), oznaka entiteta ili Brčko distrikta BiH (A, B, C) i tri slova N (NNN).

d) Biračka mjesta za glasanje u DKP-u BiH:

- 1) oznaka DKP-a BiH (međunarodna slovna oznaka države u kojoj se nalazi DKP BiH) i redni broj biračkog mjesta (počevši od 01), (npr. biračko mjesto u DKP-u BiH u Austriji - A 01).
- (2) Oznake entiteta i Brčko distrikta BiH su sljedeće:
 - A - Federacija BiH,
 - B - Republika Srpska i
 - C - Brčko distrikt BiH.

- (3) Kombinovano biračko mjesto iz člana 3 stav (5) ovog Uputstva, se označava:
 - a) 133A501NNN;
 - b) 133A001NNN;
 - C) 133A00150N;

Član 5.

(Lokacije biračkih mjesata u Bosni i Hercegovini - član 5.1 stav (1), (2) i (3) Izbornog zakona BiH)

- (1) Pri određivanju lokacije biračkog mjesata, u skladu sa članom 5.1 stav (1) i (3) Izbornog zakona BiH, izborna komisija je dužna da vodi računa o pristupačnosti biračkih mjesata biračima sa invaliditetima, na način da osigura jednostavniji pristup tih birača biračkom mjestu.
- (2) Izborne komisije dužne su prilikom određivanja biračkih mjesata voditi računa da biračka mjesata budu prilagođena uvjetima potrebnim za rad članova biračkog odbora, nesmetanog odvijanja procesa glasanja, potpunog osiguranja tajnosti glasanja, te da budu lako dostupna biračima.
- (3) Izborne komisije najkasnije 15 dana prije dana održavanja izbora objavljaju koja su biračka mjesata određena za glasanje, kao i lokacije istih.

Član 6.

(Biračka mjesata u DKP-ima BiH – član 1.5 stav (2), (3) i (4) Izbornog zakona BiH)

- (1) Centralna izborna komisija BiH, najkasnije 50 dana prije dana održavanja izbora, donosi odluku o određivanju biračkih mjesata za glasanje u DKP-ima BiH, gdje birači upisani u Centralni birački spisak za glasanje izvan Bosne i Hercegovine odnosno za glasanje u DKP-u BiH mogu glasati.
- (2) Centralna izborna komisija BiH, u pravilu, određuje biračka mjesata iz stava (1) ovog člana ako je za glasanje u istom DKP-u BiH prijavljeno najmanje 50 birača. Izuzetno, i ukoliko za to postoje opravdani razlozi, Centralna izborna komisija BiH može donijeti odluku o glasanju u DKP-u BiH i sa manjim brojem prijavljenih birača.
- (3) U slučaju da nisu ispunjeni uvjeti iz stava (2) ovog člana, za glasanje lično u DKP-u BiH, biračima će se omogućiti glasanje poštom. Centralna izborna komisija BiH o toj činjenici birače će obavijestiti putem Ministarstva vanjskih poslova BiH i putem internet-stranice www.izbori.ba, najkasnije 40 dana prije dana održavanja izbora.
- (4) Odluku iz stava (1) ovog člana, Centralna izborna komisija BiH dostavlja nadležnom DKP-u BiH putem Ministarstva vanjskih poslova BiH najkasnije 15 dana od dana donošenja odluke.

(5) Prilikom donošenja odluke iz stava (1) ovog člana, Centralna izborna komisija BiH u saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova BiH, osim broja prijavljenih birača, cijeniće finansijski aspekt i tehničke mogućnosti neophodne za određivanje biračkog mesta u svakom DKP-u BiH.

Član 7. (Sadržaj Odluke)

Odluka iz člana 6. stav (1) ovog Uputstva, sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv DPK-a BiH i broj biračkog mesta,
- b) ukupan broj birača koji glasaju na biračkom mjestu i
- c) mjesto za potpis i otisak pečata.

Član 8. (Redovna biračka mjesta - član 5.2 stav (1) Izbornog zakona BiH)

(1) Redovna biračka mjesta formiraju se pridruživanjem jedne ili više ulica s kućnim brojevima.

(2) Izborne komisije formiraju ukupan broj redovnih biračkih mjesta i njihove lokacije uzimajući u obzir sljedeće kriterije:

- a) broj birača na određenom biračkom mjestu, u pravilu treba biti između 600 (slovima: šest stotina) i 1.000 (slovima: hiljadu), a ne manje od 300 (slovima: tri stotine);
- b) biračka mjesta u osnovnoj izbornoj jedinici treba formirati u skladu sa odredbom tačke a) ovog stava, a rasporediti tako da ne budu previše udaljena za birače koji glasaju na tom biračkom mjestu;
- c) jedna ulica može biti dodijeljena na više biračkih mjesta tako što se određuje koji kućni brojevi u toj ulici pripadaju kojem biračkom mjestu, s tim da svi kućni brojevi u jednoj ulici budu dodijeljeni biračkim mjestima i
- d) svaka ulica će biti dodijeljena odgovarajućem biračkom mjestu, čak i u slučaju da u određenim ulicama nema prijavljenih birača.

(3) Centralna izborna komisija BiH će, na osnovu pisanog obrazloženja općinske izborne komisije, dozvoliti formiranje biračkog mesta koje broji manje od 300 birača, ukoliko je to biračko mjesto udaljeno od drugog najbližeg biračkog mesta toliko da bi stvorilo poteškoću biračima prilikom ostvarivanja svog biračkog prava.

Član 9. (Birači kojima se ne može adekvatno odrediti biračko mjesto)

(1) Birači kojima se biračko mjesto ne može adekvatno odrediti pridruživanjem ulica i kućnih brojeva biračkim mjestima zbog nepostojeće adrese dodjeljuju se biračkim mjestima koja, uz prethodnu saglasnost Centralne izborne komisije BiH, odredi izborna komisija na obrascu koji propisuje Centralna izborna komisija BiH, na osnovu provjere stvarne adrese prebivališta birača, a prema metodologiji koju utvrdi Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka i Centralna izborna komisija BiH.

(2) Obrazac za dodjelu birača biračkom mjestu sadrži:

- a) zaglavje Centralne izborne komisije BiH, naziv izborne komisije i naziv, broj i lokaciju biračkog mesta,

- b) prezime i ime birača,
- c) jedinstveni matični broj birača,
- d) adresu stanovanja birača,
- e) broj prethodnog i novog biračkog mesta i
- f) potpis lica koje je obradilo podatke, potpis lica koje je odobrilo obradu podataka i otisak pečata.

Član 10.

(Biračka mjesta za glasanje u odsustvu - član 5.12 stav (2) Izbornog zakona BiH)

Biračka mjesta za glasanje u odsustvu formiraju se prema osnovnoj izbornoj jedinici za koju birači glasaju, bez obzira na adresu (ulice i kućne brojeve) na kojima borave, i to tako da se jedna ili više osnovnih izbornih jedinica, odnosno sve osnovne izborne jedinice za koje se glasa, dodijele određenom biračkom mjestu.

Član 11.

(Biračka mjesta za glasanje nepotvrđenim - kovertiranim glasačkim listićima - član 5.18 stav (1) Izbornog zakona BiH)

(1) Izborne komisije će formirati jedno biračko mjesto na kojem će birači glasati nepotvrđenim - kovertiranim glasačkim listićima.

(2) Birači koji imaju pravo glasati nepotvrđenim - kovertiranim glasačkim listićem glasat će na jednom od biračkih mjeseta za glasanje nepotvrđenim - kovertiranim glasačkim listićima, koje će biti u okviru biračkog mesta iz člana 10. ovog Uputstva. Ako u osnovnoj izbornoj jedinici nije određeno takvo biračko mjesto, biračko mjesto za izdavanje nepotvrđenih - kovertiranih glasačkih listića nalazit će se na redovnom biračkom mjestu koje je najbliže sjedištu izborne komisije.

(3) Biračko mjesto iz stava (1) ovog člana, zadržat će oznaku koja je određena za biračko mjesto za glasanje u odsustvu, odnosno redovno biračko mjesto, s tim da će se dodati i oznaka predviđena za biračko mjesto određeno za izdavanje nepotvrđenih glasačkih listića.

Član 12.

(Dodatno označavanje biračkih mjeseta)

(1) Ako izborna komisija nije u mogućnosti da se iz tehničkih razloga pridržava kriterija utvrđenih u članu 8. stav (2) tačka a) ovog Uputstva, u slučaju da nije izvršena numeracija brojeva ulice ili naseljenog mjeseta, odnosno da su svi brojevi označeni sa bb, i u posebnim slučajevima koje odobri Centralna izborna komisija BiH, za takvo biračko mjesto formirat će se dva ili više biračkih mjeseta koja će zadržati istu oznaku, ali će se dodatno označiti slovima abecede (A, B, ...). Na ovim biračkim mjestima birački spisak bit će podijeljen po abecednom redu.

(2) Optimalne podjele biračkog spiska, za biračka mjeseta iz stava (1) ovog člana, određuje Centralna izborna komisija BiH ili izborna komisija kada Centralna izborna komisija BiH stvori sve preduvjete za to, odnosno kada pripremi aplikaciju koja će omogućiti izbornim komisijama da izvrše tu obavezu. Prilikom podjele Centralna izborna komisija BiH vodi računa da na tako

podijeljenom biračkom spisku bude približno jednak broj birača i da se svi birači kojima prezime počinje istim slovom nađu na istom biračkom spisku.

(3) Na ovako podijeljenim biračkim mjestima angažiraju se zasebni birački odbori, a prebrojavanje glasova, odnosno koverti s glasačkim listićima, kao i utvrđivanje rezultata vrši se odvojeno za svako biračko mjesto, odnosno ovakva biračka mjesta su organizaciono samostalna, ali se u pravilu, nalaze na istoj lokaciji.

Član 13. (Uvid u podatke)

Centar za birački spisak će izbornoj komisiji dostaviti sve podatke neophodne za donošenje odluke o određivanju biračkih mjesta, a naročito:

- a) broj birača na svakom kućnom broju svake ulice na teritoriji njihove osnovne izborne jedinice,
- b) broj birača kompletne ulice sa svim kućnim brojevima i
- c) broj birača na svim biračkim mjestima poslije pridruživanja ulica i kućnih brojeva.

Član 14. (Rok za donošenje odluke - član 5.1 stav (2) Izbornog zakona BiH)

(1) Izborna komisija, u skladu sa članom 5.1 stav (2) Izbornog zakona BiH, na propisanom obrascu donosi odluku o određivanju biračkih mjesta.

(2) Odluku iz stava (1) ovog člana, izborna komisija će dostaviti Centralnoj izbornoj komisiji BiH, na njen zahtjev.

(3) Obrazac odluke za određivanje redovnih biračkih mjesta sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv i kod osnovne izborne jedinice,
- b) oznaku biračkog mjeseta,
- c) naziv biračkog mjeseta,
- d) nazive svih ulica s kućnim brojevima koje se pridružuju tom biračkom mjestu,
- e) ukupan broj birača koji glasa na biračkom mjestu,
- f) mjesto za potpis i otisak pečata i
- g) rubriku „Napomena“.

(4) Obrazac odluke za određivanje biračkog mjeseta za glasanje u odsustvu sadrži sljedeće rubrike:

- a) naziv i kod osnovne izborne jedinice,
- b) oznaku biračkog mjeseta,
- c) naziv biračkog mjeseta,
- d) nazive i kodove osnovnih izbornih jedinica koje se pridružuju biračkom mjestu,
- e) ukupan broj birača koji glasaju na biračkom mjestu,
- f) mjesto za potpis i otisak pečata i
- g) rubriku „Napomena“.

POGLAVLjE III. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 15. (Prilozi)

Sastavni dio ovog Uputstva su:

- a) obrazac DBM – obrazac za dodjelu birača biračkom mjestu iz člana 9. stav (2) ovog Uputstva,
- b) obrazac odluke o određivanju redovnog biračkog mesta iz člana 14. stav (3) ovog Uputstva,
- c) obrazac odluke o određivanju biračkog mesta za glasanje u odsustvu iz člana 14. stav (4) ovog Uputstva,
- d) slika 1a, 1b, 1c i 1d - šematski prikaz oznake vrsta biračkih mesta (OBM),
- e) slika 2 - šematski prikaz uređenja unutrašnjeg prostora biračkog mesta (ŠBM-1), za birački odbor od pet članova, i
- f) slika 3 - šematski prikaz uređenja unutrašnjeg prostora biračkog mesta (ŠBM-2), za birački odbor od tri člana.

Član 16. (Prestanak primjene)

Danom stupanja na snagu ovog Uputstva, prestaje da važi Uputstvo o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mesta („Službeni glasnik BiH“, broj 27/22).

Član 17. (Stupanje na snagu i objava u službenim glasilima)

Ovo Uputstvo, stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku BiH“, „Službenim novinama F BiH“, „Službenom glasniku RS“, „Službenom glasniku Brčko distrikta BiH“ i na internet-stranici Centralne izborne komisije BiH www.izbori.ba

Broj: 05-1-02-2-596-1/24
Sarajevo, 03.05.2024. godine

Predsjednica
Dr Irena Hadžiabdić

OBRAZAC ZA DODJELU BIRAČA BIRAČKOM MJESTU

Izborna komisija

Biračko mjesto

(naziv i broj)

Lokacija biračkog mjesta

R.B.	IME I PREZIME	JMB	ADRESA STANOVANJA	PRETHODNO BM	NOVO BM
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

Podatke obradio _____

M.P.

Podatke

odobrio _____

(Ime, prezime i potpis)

(Ime, prezime i potpis)

DBM

Na osnovu člana 2.13 stav (1) tačka 2. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24), a u vezi s članom 14. stav (3) Uputstva o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta broj: 05-1-02-2596-1/24 od 03.05.2024.godine, Izborna komisija donosi

ODLUKU o određivanju redovnog biračkog mesta

Na osnovu člana 2.13 stav (1) tačka 2. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24), a u vezi s članom 14. stav (4) Uputstva o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mesta broj: 05-1-02-2596-1/24 od 03.05.2024.godine, Izborna komisija donosi

ODLUKU o određivanju biračkog mesta za glasanje u odsustvu

133A001Sokolje 1

Slika 1a. Šematski prikaz oznake redovnog biračkog mesta - primjer

133A501

Odsustvo

Slika 1b. Šematski prikaz oznake biračkog mesta za glasanje u odsustvu - primjer

133ANNN

Nepotvrđeni

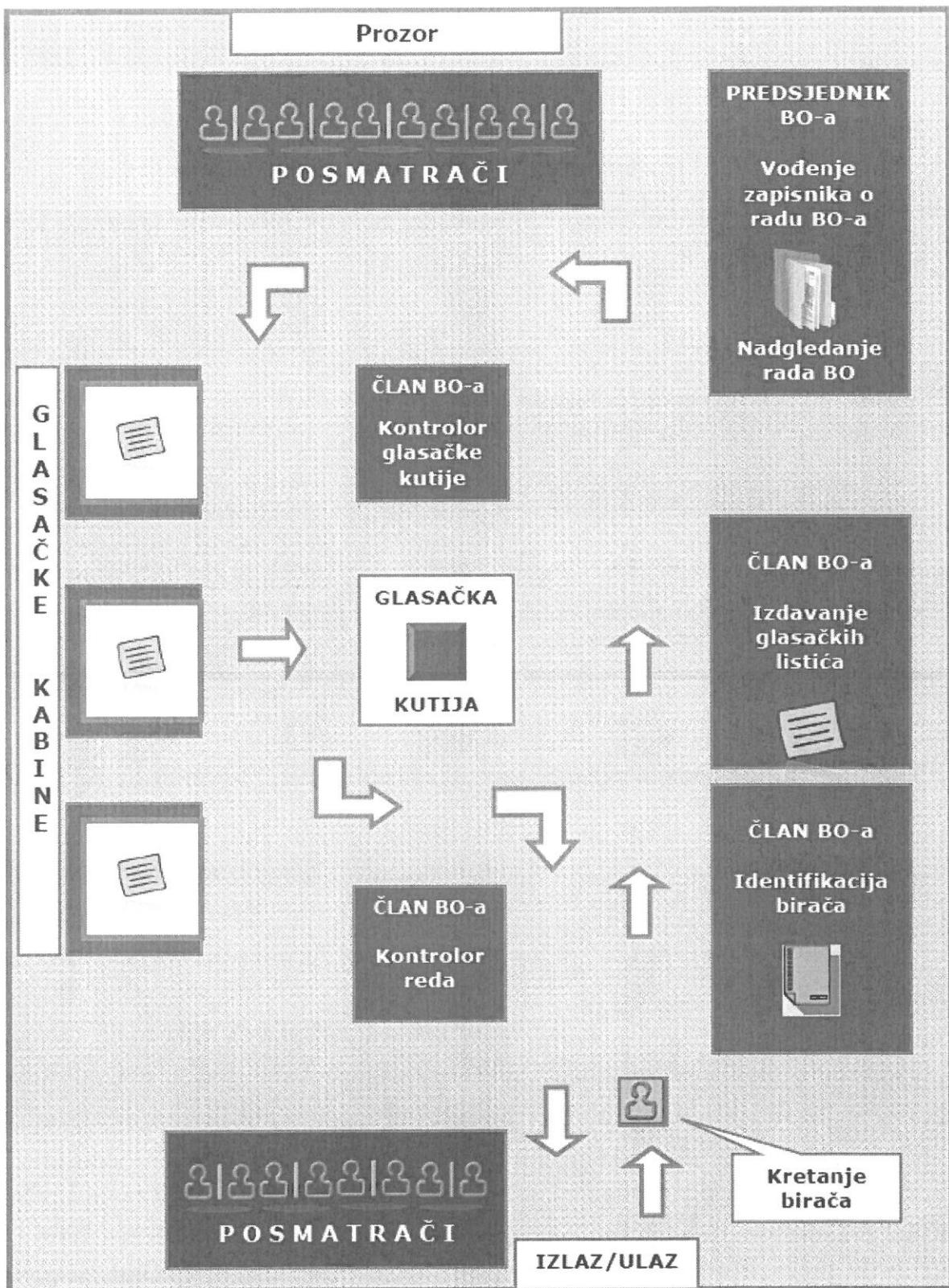
Slika 1c. Šematski prikaz oznake biračkog mesta koje je ovlašteno za izdavanje nepotvrđenih glasačkih listića - primjer

DKP BiH

u Austriji(A01)

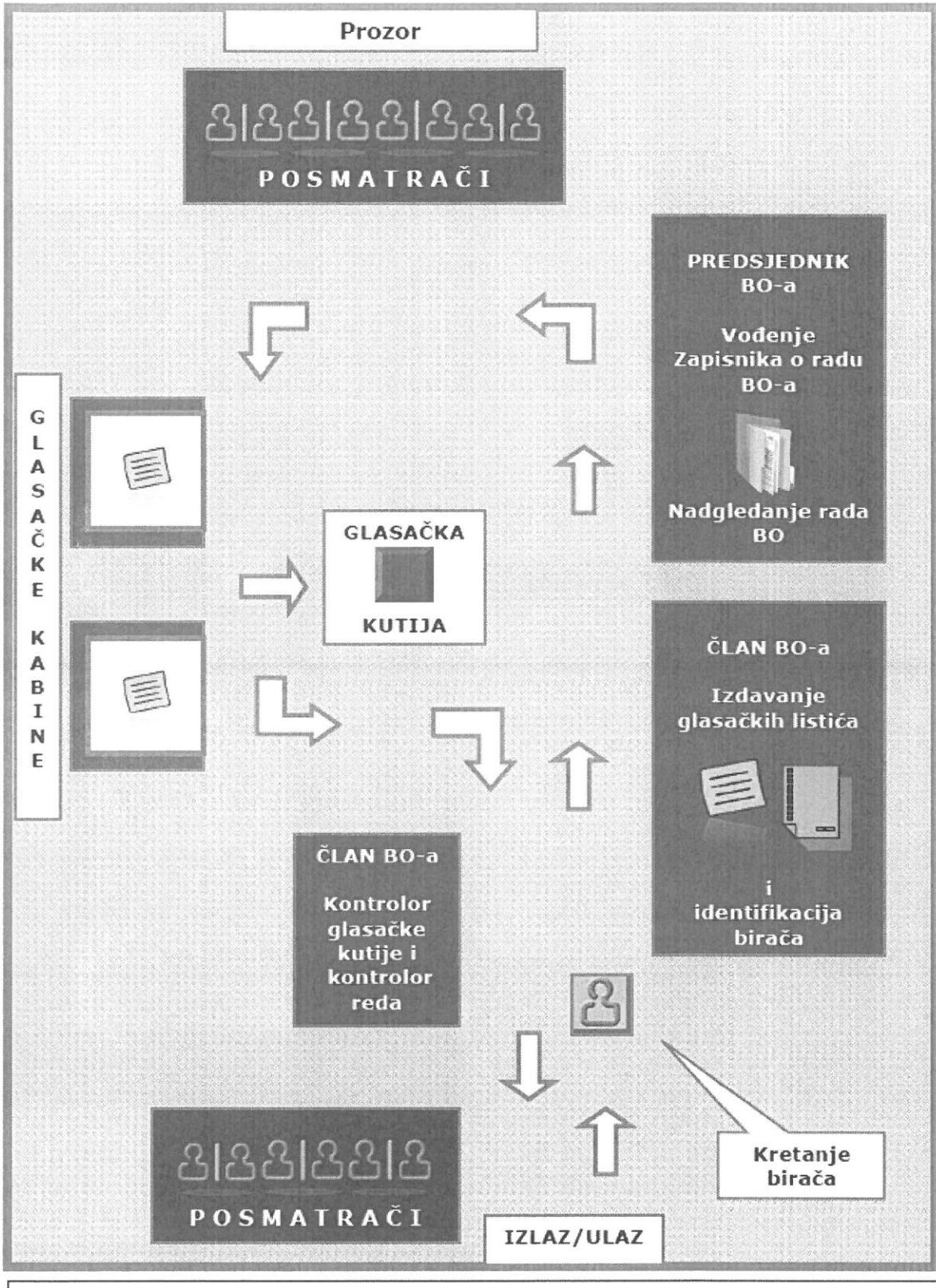
Slika 1d. Šematski prikaz oznake biračkog mesta u DKP-u BiH - primjer

OBM

Shematski prikaz uređenja biračkog mesta
(birački odbor koji se sastoji od pet članova) – primjer

ŠBM-1

ŠBM-2